

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 429/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ú., K., zastúpenej advokátom JUDr. M. K., M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co 109/2011-32 z 31. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ú. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2011 doručená sťažnosť Ú., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. K., M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 109/2011-32 z 31. marca 2011.

Predmetom konania pred všeobecnými súdmi je/bolo rozhodovanie o návrhu sťažovateľky o uložení povinnosti odporcovi (S., a. s.) upustiť od protiprávneho konania v súvislosti so spolplatňovaním určených úsekov ciest.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

«A/ KS Bratislava v konaní sp. zn.: 3 Co 109/2011 porušil moje základne právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces, nakoľko riadne nezdôvodnil svoje rozhodnutie v zmysle § 157 ods. (2) v spojení s § 211 O. s. p., takto boli porušené moje subjektívne práva, bolo povinnosťou odvolacieho súdu svoje rozhodnutie odôvodniť tak, aby splňalo náležitosti v citovaných ustanoveniach, čo sa nestalo a rozhodnutie je nepreskúmateľné, čím došlo k odňatiu práva účastníka konať v súdnom konaní. V zmysle citovaného v zákonných ustanoveniach sťažovateľ má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, pričom porušovateľ KS Bratislava v napadnutom rozhodnutí neodôvodnil vecné argumenty zásadného významu, ktoré som deklaroval v odvolaní zo dňa 27. februára 2011 konkrétne:

- na strane -3- bod 1./... „Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa relevantne nevysporiadal s faktami, ktoré sú deklarované jednak v žalobnom návrhu a následne v upresnení žalobného návrhu zo dňa 27. 1. 2011...

V petite sme sa domáhali jasne zrozumiteľne a určito

1. - Odporca je s okamžitou platnosťou povinný začať účtovať dopravcom mýtnu poplatky na vymedzených úsekoch ciest v súlade s Vyhláškou č. 27/2010 Z. z. Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky z 1. februára 2010.

2. - Odporca je povinný vyčíslieť a nahradiť štátu Slovenskej republiky nevyúčtované mýtnu poplatky od dopravcov do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. ...

Podotýkam na perfídne tvrdenie súdu prvého stupňa, že v odôvodnení napadnutého uznesenia tretí odsek „podanie neopravil, nakoľko ním podaný návrh opätovne presne

nešpecifikoval, aby splňalo náležitosti riadneho, určitého zrozumiteľného návrhu , ktorý by bol vykonateľný...

Porušovateľ vôbec nezdôvodnil naše vecné argumenty deklarované v tomto bode sťažnosti, a ďalej nezdôvodnil, ktoré dôkazy považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré vykonal a ktoré nevykonal a prečo ich nevykonal, resp., že boli odňaté procesné práva sťažovateľa na súdnu ochranu garantované v citovaných procesných ustanoveniach § 123-§136 O. s. p.

B/ Apelujem na ustanovenie 212 O. s. p., z ktorého odvolaciemu súdu vyplýva viazanosť rozsahom a dôvodmi odvolania.

Preskúmvacia povinnosť odvolacieho súdu je určená rozsahom odvolania, ktorým sa rozumejú napadnuté výroky rozhodnutia súdu prvého stupňa, a dôvodmi odvolania, ktorými sú námietky proti odôvodneniu napadnutého rozhodnutia v súlade s § 205 ods. 2) pís. a, v konaní došlo k vadám v zmysle § 221 ods. 1, pís. f), ďalej podľa § 205 ods. 2) pís. d, f) OSP, v celom kontexte listinných dôkazov doložených do spisového materiálu.

Platí zásada „súd pozná právo“ preto znenie Vyhlášky č. 27/2010 Z. z. jasne deklaruje spoplatňované mýtné úseky a spôsob, ako sa spoplatňujú.

Výklad zákona prináleží iba všeobecným súdom čl. 144 (1) a čl.152 (4) Ústavy SR.

Porušovateľ nepostupoval v súlade s ustanoveniami § 132-136 v spojení s ustanovením § 157 ods.2 O. s. p.

Apelujem na zásadu „Súd pozná právo“ a podotýkam na Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 8 Sžo 12/2009.

Vadou, ktorá má za následok následnú nepreskúmateľnosť rozhodnutia tiež je, ak v odôvodnení rozhodnutia nie je náležite vecne opísaný skutok, ktorý bol dôvodom pre vydanie rozhodnutia s uvedením dôkazov a ich hodnotením, ktoré boli podkladom pre vydanie rozhodnutia.

Per analogiam naviac akcentujem na Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 36/2010.

Všeobecný súd ako nestranný orgán musí prerokovať vec v plnej jurisdikcii, t. j. rokovať o otázkach tak právnych ako aj skutkových.

Je pravdou, že iba súd sám môže rozhodnúť, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nevykoná, ale na druhej strane je povinný o uplatnených návrhoch účastníka konania v odvolaní

na vykonanie konkrétnych dôkazov rozhodnúť a - pokiaľ im nevyhoví - vo svojom rozhodnutí uviesť, z akých dôvodov uvedené argumenty nevykonali.

Pokiaľ súd takto nepostupoval, porušil zákon a zároveň aj práva zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Apelujem na fakt, že opodstatnenosť každého zásahu do základných práv a slobôd sa v demokratickom a právnom štáte posudzuje na základe kumulatívneho splnenia troch základných kritérií, a to legality, legitimacy a proporcionality takéhoto zásahu čo sa v tomto mojom prípade aj stalo. Nálezu ÚS SR, sp. zn. I. ÚS 117/07.

Zásah do mojich subjektívnych základných práv a slobôd bol takej intenzívny že je neutržateľný.

Z uvedených dôvodov považujeme právne závery Krajského súdu BA argumentujúce v danej veci za unáhlené a predčasné.»

Sťažovateľka na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky na súdnu ochranu ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli uznesením KS Bratislava 3 Co 109/2011 - zo dňa 31. 3. 2011 porušené.

2. Ústavný súd SR v zmysle § 56 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušuje uznesenie KS Bratislava 3 Co 109/2011 – zo dňa 31. 3. 2011 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. KS v Košiciach je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania pre JUDr. M.K. v celkovej sume 314,18 € (dvestodeväťesiatdva eur) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu alebo rozhodnutia orgánu štátu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu č. k. 3 Co 109/2011-32 z 31. marca 2011.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je poskytnúť

uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu konať vo veci. K jeho porušeniu by mohlo dôjsť iba v tom prípade, ak by bola komukoľvek odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, teda, pokiaľ by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Článok 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je prvotným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany zaručenej ústavou v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy).

Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 20 C 117/2010-22 zo 7. februára 2011 návrh sťažovateľky (ktorý podľa svojho obsahu mal byť návrhom na začatie konania) odmietol. Označené uznesenie odôvodnil takto:

„Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 18. 11. 2010 domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť upustiť od protiprávneho konania a začal spoplatňovať úseky ciest, po

prejdení všetkých podúsekov v rovnakom smere jazdy v rámci jedného vymedzeného úseku a bez jeho opustenia a nahradiť doterajší mýtny systém na vyberanie mýta za nový bezchybný a dokonalý a zaviazal odporcu na náhradu trov konania.

Pretože podanie navrhovateľa neobsahovalo všetky náležitosti riadneho návrhu, súd uznesením zo dňa 23. 12. 2010, č. k. 20 C 117/2010-17 navrhovateľa vyzval, aby v lehote 20 dní od doručenia uznesenia svoj návrh doplnil a opravil, s tým, že v uznesení uviedol, ako má doplnenie alebo opravu vykonať.

Uznesenie bolo doručené právnomu zástupcovi navrhovateľa 10. 1. 2011. Právny zástupca navrhovateľa na výzvu súdu reagoval podaním doručeným súdu dňa 31. 1. 2011, ktorým však vady podania neopravil ani nedoplnil, nakoľko ním podaný návrh opätovne presne nešpecifikoval tak, aby splňal náležitosti riadneho, určitého zrozumiteľného návrhu, ktorý by bol vykonateľný.

Podľa § 43 ods. 2 veta prvá O. s. p., ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nie je možné v konaní pokračovať, súd odmietne podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania. “

Krajský súd svojím uznesením vo veci č. k. 3 Co 109/2011-32 z 31. marca 2011 ako súd odvolací potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 20 C 117/2010-22 zo 7. februára 2011, pričom vo svojom uznesení okrem iného uviedol:

„Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací /§ 10 ods. 1 O. s. p./ prejednal vec a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Navrhovateľ podal na súd návrh, ktorý by podľa obsahu mohol byť návrhom na začatie konania, dňa 18. 11. 2010. Súd prvého stupňa navrhovateľa vyzval uznesením zo dňa 23. 12. 2010 na riadne opísanie rozhodujúcich skutočností, na upresnenie žalobného petitu tak, aby bol zrozumiteľný, určitý a vykonateľný a súčasne navrhovateľa poučil o následkoch nesplnenia výzvy súdu podľa § 43 ods. 2 O. s. p. V uvedenej výzve súd prvého stupňa presne uviedol, že v žalobnom návrhu je potrebné špecifikovať konania, od ktorých má odporca upustiť a zároveň presne špecifikovať a uviesť, akým konkrétnym spôsobom má byť nahradený mýtny systém a vyberanie mýta. Dňa 31. 1. 2011 navrhovateľ doplnil svoje podanie, avšak i v tomto doplnení absentovali obligatórne náležitosti, najmä určitý, zrozumiteľný a vykonateľný žalobný petit. Navrhovateľ v uvedenom doplnenom podaní

žiadal, aby súd rozhodol, že odporca je s okamžitou platnosťou povinný začať účtovať dopravcom mýtnu poplatky na vymedzených úsekoch ciest s Vyhláškou č. 27/2010 Z. z. Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky z 1. februára 2010. V tejto súvislosti odvolací súd konštatoval, že takto formulovaný petit je nevykonateľný. K ďalšiemu navrhovanému petitu žaloby, v ktorom navrhovateľ žiada, aby odporca bol povinný vyčíslieť štátu Slovenskej republiky nevyúčtované mýtnu poplatky od dopravcov do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, odvolací súd považoval za potrebné uviesť, že v danom prípade v predmetnom konaní Slovenská republika nie je účastníkom konania. Odvolací súd sa plne stotožnil s postupom súdu prvého stupňa, ako i s jeho rozhodnutím. Navrhovateľ ani do rozhodnutia odvolacieho súdu vady svojho návrhu neodstránil a bez uvedenia podstatnej náležitosti návrhu, ktorou je okrem iného určitý, zrozumiteľný a vykonateľný petit návrhu, nebolo možné v konaní pokračovať.

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil. “

Podľa § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09). Stručne odôvodnenie rozhodnutia nevyklučuje jeho ústavnú konformitu.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať

za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel základného práva na súdnu ochranu, pretože krajský súd sa vyrovnal s námietkami sťažovateľa, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnil aj na ústavnom súde.

Ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za porušenie základného práva pritom nemožno považovať neúspech v konaní. Inak povedané, obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, preto nemožno považovať nevyhovenie návrhu v konaní pred všeobecným súdom za porušenie tohto práva (I. ÚS 3/97).

Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Co 109/2011-32 z 31. marca 2011 a namietaným porušením (prípadne odoprením či odňatím) základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol jej sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2011